

Əsmət MƏHSƏTİ,
Filologiya elmləri doktoru, professor

Mir Cəlalı xatırlayarkən

O mənə heç vaxt dərslər deməmişdir, təəssüf ki, heç vaxt onun tələbələri arasında auditoriyada əyləşib dərin məzmunlu, yüksək bədii dəyərli, elmi-fəlsəfi məruzələrini dinləmək səadəti mənə nəsib olmamışdır. Buna baxmayaraq özümü həmişə onun mənəvi tələbəsi sayıram. Özümü xoşbəxt sayıram ki, mülayim, yumşaq səsli, sakit danışığı, iti və mənalı baxışlı, çöhrəsi nurlu bu insanla tale məni gəncliyimin lap ilk çağlarında rastlaşdırdı və bu görüş deyərdim ki, bütün yaradıcılıq yolunu istiqamətləndirdi. Mən bugünkü uğurlarıma görə Ulu Tanrıya və tale yollarıma çıxan belə xeyirxah insanlara borcluyam.

Ötən illər haqqında düşünəndə qeyri-ixtiyari olaraq həmin insanları, böyük şəxsiyyətləri xatırlayıram. Mən bu insanları düşünür, düşünür, dönə-dönə yad edirəm, istəyirəm ki, həmin zamanı yaddaşımın işığında bir daha təkrarlayım. Kaş elə bir qüvvə olaydı ki, insan bircə gün xatirələr qoynuna, həmin anlara səyahət edə biləydi. Mən bu hisslərlə məşhur yazıçı, görkəmli alim, böyük ziyalı, əsl şəxsiyyət, xeyirxah insan olan Mir Cəlal Paşayevi daim xatırlayıram.

İnsan həyatında elə təsadüflər olur ki, lap ömrünün son anlarına qədər o anı unutmursan. Belə xoş anlar, xoş təsadüflər, xoşbəxtəm ki, mənim də həyatımda baş vermişdir. Dövrün bir çox məşhur şəxsiyyətləri, böyük ziyalıları, görkəmli adamları mənim vətəndaş-ziyalı kimi yetişməyimdə öz köməkləri, qayğıları, məsləhətləri ilə əvəzsiz rol oynamışlar.

Doğulub-böyüdüyüm Gəncə şəhərində böyük bir təntənəli tədbir keçirilirdi. Bakıdan xeyli qonaq gəlmişdi, adlı-sanlı adamlar, tanınmış ziyalılar tədbiri daha da maraqlı etmişdi. Orta məktəbin son sinfində oxuyurdum. Ədəbiyyat müəllimim, "Lenin" ordeninə layiq görülmüş, bütün Gəncəbasarda böyük nüfuza malik, sevimli şairimiz Səməd Vurğunun Qazax seminarıyında tələbə yoldaşı və dostu (özünün dediyinə görə S.Vurğun "Şair, nə tez qocaldın sən?" şeirini məhz Firuzə müəlliməyə həsr etmişdir) savadlı müəllim kimi tanınmış Firuzə Hacızadə əlaçı şagird kimi məni də həmin mötəbər tədbirə aparmışdı. Bir yeniyetmə gənc kimi mənim üçün bundan böyük şərəf ola bilməzdi! Tədbirdən sonra Bakıdan gəlmiş bir neçə qonaq yazıçı-dramaturq Altay Məmmədovun evində təşkil edilmiş ziyafətə dəvət olundu və həmin ziyafətə mən

nəvi ana hesab etdiyim Firuzə müəllimə və Altay Məmmədovun həyat yoldaşı, gözəl qadın, gözəl insan Almaz xanım məni də dəvət etdilər. Belə məşhur ziyalıların yanında olmaq, onlarla bir məclisdə, bir masa arxasında əyləşmək, həm fəxr, şərəf idi, həm də məsuliyyət! Özümü həm xoşbəxt sanırdım, həm də bir qədər narahat... Məclis şeirlə, sazla, sözlə getdikcə qızıdır, arada elmi mükəllimlər, yüngül mübahisələr də gedirdi. Gəncənin ləziz xörəkləri ağızları dada gətirir, Göygöldən baş alıb gələn Ağsu çayının sərin bül-lur suları ürəklərə saflıq, sərinlik səpirdi. Demək olar ki, məclisdə hamı biri-birini yaxşı tanıyırdı. Deyib-gülür, zarafatlaşır, duzlu-məzəli söhbətləri ilə ziyafəti daha da bəzəyirdilər. Bircə mən bu görkəmli şəxsiyyətlərin əhatəsində sakitcə oturub, danışılana diqqətlə qulaq asır, bir az da sızılırdım. Birdən Altay müəllim məni xatırlamış kimi üzünü nurani, xoşsimalı bir nəfərə tutaraq, məni göstərib dedi:

- Mir Cəlal müəllim, bu qızımız gənc şairədir, hətta 5 yaşından şeir yazır, həm də dərslər əlaçısıdır, fəal komsomolçudur. Sizin "Bir gəncin manifesti" əsərinizi də çox sevir. Ona görə istədim ki, Sizin kimi şəxsiyyəti yaxından görsün, tanısın.

İçimdə ürəyim əsdi... Mir Cəlal müəllim?! Po-vest və romanlarını sevə-sevə oxuduğum, "Bir gəncin manifesti" əsərini az qala əzbər bildiyim, el içində zərb-məsələ çevrilmiş "İtə ataram, yada satmaram!" cümləsi ilə milyonların qəlbində Vətən eşqi, gənclərdə vətənpərvərlik hissələrini coşdurən böyük yazıçı Mir Cəlal müəllim?! Bu qəfil təqdimatdan özümü itirdim, körpə uşaq kimi titrədim, qıpqırmızı oldum. Yaxşı ki, bu gərgin vəziyyətdən məni elə Mir Cəlal müəllimin özü çıxardı. Mehriban, xoş nəzərlərlə məni süzüb, incə yumorla:

"-Bu qız özü elə şeirdir ki!"- dedi.

Nəzərlər mənə dikilmişdi. Mir Cəlal müəllimin bu sözlərindən sonra hamının üzünə xoş təbəssüm qondu, mən də gərginlikdən çıxdım. İmtahandan yaxşı çıxmış tələbə kimi rahatca nəfəs aldım. Ancaq bu rahatlığım çox çəkmədi. Mir Cəlal müəllim yumşaq səslə, təbəssümlə:

- "Hə, indi nədən bilək ki, bu gənc qız şairədir?" - deyər, soruşdu. Mən eyhamı başa düşdüm.

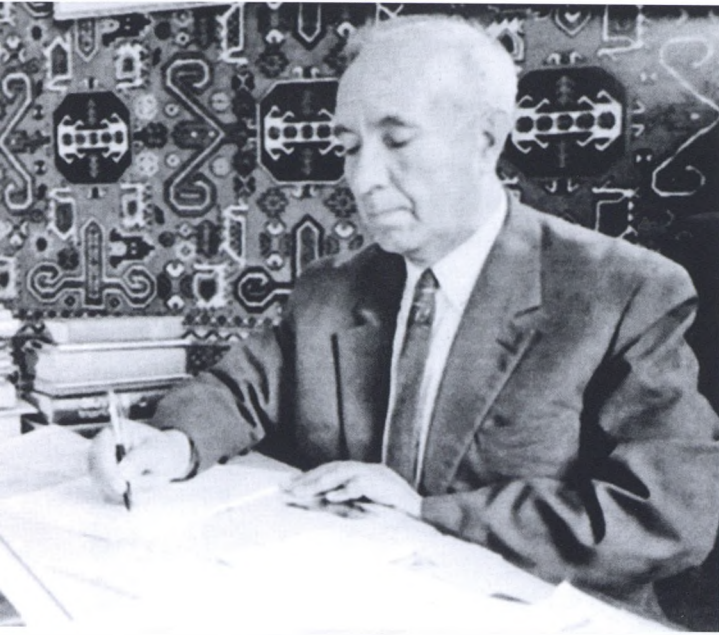

Tez Altay müəllimin, sonra da Firuzə müəllimənin üzünə baxdım. Altay müəllim cəld ayağa qalxıb (baxmayaraq ki, gözəl simalı bu insanın ayağı şikəst idi, bu şəxsiyyətlər qarşısında söz deyərək hər dəfə ayağa qalxırdı):

- İcazə versəniz, Əsmət balamız bir-iki şeir oxuyardı. Mir Cəlal müəllimin və digər qonaqların nəzərləri maraqla mənə dikildi. Bu razılıq əlaməti idi, onlar məndən şeir gözləyirdilər. Ürəyim əsə-əsə ayağa qalxdım. Həyəcanlı titrək səslə o vaxtlar təzəcə yazdığım "Saat" və "Duyğular" şeirlərimi oxudum. Bu gün həmin şeirləri sizə də təqdim edirəm, əziz oxucular:

Saat

Nəğməsinə deyə-deyə
dayanmadan
gedir saat -
çiq-çiq-çiq...

Ağacdələn kimi
ömür ağacını
didir saat:
tiq-tıq-tıq...

Vaxt yükünü daşımağı
saatlara bölüb o.
Öz yolundan ömrü boyu
nə qalıb, nə dönüb o.

Əqrəbləri böyük, kiçik -
biri tənbel,
biri işlək -
iki qolu.

Rəqəmləri ötən illər,
dövr edərək,
Burdan keçir
zəmanənin
həyat yolu.

Gecə-gündüz başa vurur
iş vaxtını,
İstəyir ki, saat yata,
Tez insanlar oyadırlar,
qulağını bura-bura,
darta-darta.

Duyğular

Mənim duyğularım müqəddəs, təmiz,
Mənim duyğularım yanar ocaqdır.
İnsan göylərə də ucalsa, hərgiz,
Təmiz duyğularla ucalacaqdır.

Siz, ey ürəyimdə yatan duyğular,
Ən təmiz, qiymətli sərvətimsiniz.
Gizlicə alışıb, yanan duyğular,
Mənim yenilməyən qüvvətimsiniz.

Hər vaxt aramışam dara düşəndə,
Özüm öz qəlbimdə tapmışam sizi.
Hökmümü tək sizdən almışam mən də,
Bir qanun saymışam dediyinizi.
Heç zaman qoymayın məni yalqız, tək,
Həyat yollarında azaram onda,
Qoymayın duyğusuz döyünsün ürək,
O da yaşamayır siz olmayanda.

Qoymayın unudum özüm-özümü,
Heç nə ola-ola hər şey sanım mən.
Qoymayın yad ələ dikib gözümü,
Özgə kölgəsində daldalanım mən.

Qoymayın hüduddan çıxım kənara,
İnsanlıq payında ölçüm olun siz.
Bəzən suallarla çəkəndə dara,
Özümdən özümə elçim olun siz.

Həyatın hər dərdi asan olardı,
Yükünü sizinlə daşıya bilsəm.
Dünyada ən xoşbəxt insan olardım
Sonadək duyğuyla yaşaya bilsəm.

Birinci Mir Cəlal müəllim əl çaldı. Öz-özü ilə danışmış kimi: - Yaxşıdır, yaxşıdır, "ağacdələn kimi ömür ağacını didir saat." fəlsəfi fikirdir, - dedi. Mən sonralar öyrəndim ki, Mir Cəlal müəllim bədii ədəbiyyatda fəlsəfəyə çox yüksək qiymət vermişdir. İnsan fəlsəfəsini, həyat fəlsəfəsini bilmədən yaxşı yazmağın müm-

kün olmadığını dəfələrlə söyləmişdir. Şeir, görünür hamının xoşuna gəlmişdi. Qonaqlardan biri: - elə "Duyğular"ı da yaxşı yazıb, həqiqətən də insanı yalnız təmiz duyğular ucalda bilər, sağ ol, qızım, - dedi. Həyəcanım sevinclə əvəz olunmuşdu. Mir Cəlal müəllimin xoş təbəssümü, şeirlərimə diqqətlə qulaq asıb tərifləməsi, işıq saçan mehriban nəzərləri (bu insanın sanki gözlərinin içində nur saçan çilçıraq var idi) ömür boyu yadımdan çıxmadı. Sonralar tez-tez "Bu qız özü elə şeiridir ki" sözlərini xatırlayar, bu sözlərdəki dərin mənə və hikməti anlamağa çalışardım. Yaşa dolduqca bu sözlərin dərin mənasını dərk etməyə, anlamağa başladım. Anladım ki, görkəmli ədib, həqiqətən də müdrikəsinə "Bu qız özü elə şeiridir ki!" deməsi ilə nə qədər hikmətli kəlam söyləmişdir. İllər ötdükcə bu sözlərin həyati-fəlsəfi mənasını daha dərinləndirərək etdim. Anladım ki, həqiqətən də hər bir insan Allah-Təalanın yaratdığı, taleyini, bəxtini əvvəlcədən yazdığı bir şah əsərdir. Bu əsəri necə yazıbsa tək Ulu Tanrı özü bilir, bizim hər biri-

miz əvvəlcədən yazılmış bəxt, tale yazısıyıq. İllər ötdükcə, bu müdrik şəxsiyyətin cəmi üç kəlmədən ibarət bu kəlamının əsl mahiyyətini, hökmünü daha dərinləndirərək duyduqca, bu sözlər ömür başlanğıcında, yaradıcılıq yollarının cığırlarına hələ yenicə düşdüyüm bir vaxtda, otuz ildən artıq bir zaman kəsiyində verilmiş bir xeyir-duaya çevrildi. Bu xoş sözlərlə gördüyüm, oturduğum məclislərin ən alisi, ən mötəbəri oldu. Mir Cəlal adlı bir seyid övladının, bir məşhur yazıçının, görkəmli alimin, müəllimlər müəlliminin, xeyirxah insanın, böyük şəxsiyyətin mənə verdiyi böyük qiymət mənim üçün sonralar qazandığım bütün titullardan yüksək oldu, əziz oldu. O anları qəlbimin ən dərin guşəsində xatirələr qucağında əmanət kimi qorudum, minnətdarlıqla saxladım. Nəhayət, bu minnətdarlıq dolu düşüncələrimi möhtərəm cənab Prezidentimiz İlham Əliyevlə hörmətli Mehriban xanım Əliyevaya həsr etdiyim "Qoşa qanad" (2009) kita-

bımdakı poemada əks etdirməyə çalışdım. Mir Cəlal haqqındakı təəssüratlarımı odlu misralara köçürdüm:

Mir Cəlal müəllimlə ikinci görüşüm Azərbaycan Dövlət Universitetində (indiki Bakı Dövlət Universiteti) oldu. 1969-cu ilin sonları idi. Artıq tələbə idim. H. Zərdabi adına Gəncə (o vaxt Kirovobad) Dövlət Pedaqoji İnstitutunun dil-ədəbiyyat fakültəsinin axşam şöbəsində oxuyur, gündüz isə S. Ağamalıoğlu adına Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutunda (indiki Aqrar Dövlət Universiteti) nəşr edilən "Kadr uğrunda" qəzetinin redaksiyasında ədəbi işçi vəzifəsində çalışırdım. Yenicə işləməyə başlamışdım ki, məni ADU-ya ezamiyyətə göndərdilər.

Universitetin tələbə həyatı haqqında materiallar, həmçinin şeir yazan tələbələrin əsərlərini və şəkillərini toplayıb gətirməli idim. Ancaq heç kəsi, heç yeri tanımadığımdan çox çətinlik çəkirdim. Bir yandan da imtahan sessiyası qabağı olduğu üçün dərslər qurtarmışdı. Bu səbəbdən tələbələrə tapa bilmirdim. Ezamiyyətimin bitməsinə isə cəmi 2 gün qalmışdı. Sözsüz ki, iş yerinə əliboş qayıda bilməzdim. Fikirli-fikirli otaq-otaq gəzir, o mərtəbə-bu mərtəbəni dolaşır, tələbələrə axtarırdım. Birdən çox doğma, həlim bir səslə: "Gəncəli qızı, necəsən? Nə axtarırsan? - deyə, kimsə məni səslədi. Dönüb arxaya baxdım və... qarşımda Mir Cəlal müəllimi görəndə, bayaqkı pərtliyim, narahatlığım bircə anda ötüb keçdi, qərib yerdə Mir Cəlal müəllimin məni tanıması, mehribanasına səs-

ləyib mənə yaxınlaşması məni çox sevindirdi, hətta bir az kövrəldim də... Mənim üçün o vaxt çox əlçatmaz qərib bır şəhərə iş dalınca gələsən, özü də heç kəsi, heç bir yeri tanımadığından ezamiyyət tapşırığını yerinə yetirmədən geri qayıdasan? Bu mənim üçün ən azı iş yerimi itirmək demək idi, mən isə axşam şöbəsində oxuduğum üçün mütləq iş yerim olmalı idi. Mir Cəlal müəllimi görəndə ürəkləndim, arxayınlaşdım. Dumanlı fikirlərim onun çöhrəsinin nuru, xoş təbəssümü ilə işıqlandı, aydınlaşdı. "Hə, afərin, saçlarını kəsməmişən. Səni hörüklərindən tanıdım" - dedi. (O vaxtlar iki uzun hörük bağlayıb arxama atardım) Gəlişimin səbəbini soruşdu. Məqsədimi biləndə: - Gəl bəri, - deyib, mənimlə bir otağa keçdi, masa arxasında oturmuş qızlardan birinə: - Famil müəllim yerindədir? - deyə soruşdu. Qız cəld ayağa qalxıb: - bəli, - dedi. Biz içəri otağa keçdik, otaqda ortaboylu, ortayaşlı bir kişi oturmuşdu. Mir Cəlal müəllim: - Hə, Gəncəli qızı, bu şair Famil Mehdidir. Sən də şairsən. Şairlər də ki, Allahdan qələm bacı-qardaşlarıdır. Onun borcudur ki, sənə kömək eləsin və sonra məni Famil müəllimə təqdim etdi: - Yaxşı şeirləri var, davam eləsə şair ola bilər, - dedi. Gəlişimin səbəbini Famil müəllimə söylədi. Famil müəllimin üzünə xoş təbəssüm qondu: - hə, nə olar, tələbələrin biri-birini tanıması, ali məktəblərin sıx əlaqə saxlaması, təcrübə mübadiləsi etməsi pis olmaz. Əksinə, yaxşı bir ənənənin əsası qoyulur. Biz bu gənc müxbir qıza nə köməklik lazımdır can-başla edərik, - dedi.

Qəfildən Mir Cəlal müəllim mənə doğru dönüb: - Sən mərkəzi qəzetlərin birində işləmək istəyərsənmi? Məsələn, "Bakı" qəzetində. Ürəyim əsdi, sevincimdən, "Bəli, əlbəttə", - demək istədim, ancaq Gəncədə axşam şöbəsində oxuyurdum deyə, bu qeyri-mümkün idi. "Gəl səni "Bakı" qəzetinə düzəldək, müxbir işlə, pis olar? Elə indi zəng edim get Nəsir müəllimin yanına". Mən özümü elə itirmişdim ki, az qala Bakıya niyə gəldiyimi də unutmuşdum. Qorxurdum etiraz etsəm, bu qədər səmimiyyətin qarşısında nəticəlik olar. Mir Cəlal müəllim əlini telefona

atıb bir nömrə yığdı. Salamlaşandan sonra dedi: "Burada bir Gəncəli qızı var, yaxşı qələmi var, şeir də yazır, (Mir Cəlal müəllim yəqin ki, Altay müəllimgildə şeirlərini bəyəndiyini nəzərdə tuturdu) özü də müxbir işləyir. Onu sənin yanına göndərirəm, bir bax gör nə iş verə bilərsən". Mən quruyub qalmışdım. Nə "hə", nə "yox" deyə bilmədim. Sonra mənə: - Buradakı işinə Famil müəllim (deyərsən o vaxt Famil müəllim dekan idi) kömək edəcək. Elə bu saat 5-6 şeir yazan tələbələrin şeirlərini, şəkillərini təşkil edib, səni yola salar. Sən ləngimə, buradan çıx get "Bakı" axşam qəzeti al.

Ünvanına bax, get redaktorun yanına - Nəsir İmanquliyevdir, əla kişidir, əla da jurnalistdir. Sənə bir iş tapıb verir. Sağollaşdı ayrılanda: - Gəncə mənim də vətənimdir, dedi, Gəncəyə salam apar. Bir-iki addım atmışdım ki, ayaq saxlayıb arxadan soruşdu: - Gəncəli qızı, qalmağa yerin-zadın var? Yoxdursa, tələbə qızlarımızın yataqxanası var, bir-iki gün qala bilərsən. Mən təşəkkür edib, qohum evində qaldığımı bildirdim. "Hə, bir də sənin işinin nə yerdə olacağını Nəsir müəllimdən özüm öyrənərəm, ancaq indi birbaşa get ora". Bu təmənnəsiz qayğının, xeyirxahlığın, insanpərvərliyin, səmimiyyətin önündə bu gün də baş əyirəm!

Nəsir müəllim də məni mehribanlıqla qarşıladı. Bu alicənab, yüksək ziyalı insan: - "Jurnalistin kəsərli qələmi, dərin müşahidəsi olmalıdır və bir də özü təmiz və düz olmalıdır" dedi. Mir Cəlal müəllim çox tələbkar, obyektiv insandır, o səni məsləhət bilirsə, deməli qələmin, yazın var. Gəncəlilərə mənim xüsusi rəğbətim var, orada bir yaxın jurnalist dostum yaşayır, əslən gəncəlidir. "Kommunist" qəzetinin bölgə müxbiridir, məşhur jurnalistdir, tanımamış olmasan, adı Abbas Rəcəblidir. Yenə içimdə ürəyim əsdi, bədənim titrədi. Sevinc, həyəcan qarışıq səslə utana-utana: Abbas Rəcəbli dayımdır, - dedim. Nəsir müəllim əlini-əlinə vurdu: - bax, indi bildim jurnalist olmaq, yazmaq həvəsi sənə haradan keçib. Kişi necədir? Bakıya gələndə görüşürük. Salam söylə. Hə, indi sənə nə kömək edək? Müxbirimiz olmaq istəyirsən?-Mən yenə utana-utana, min-

nətdarlıq edə-edə dedim ki, Gəncədə axşam şöbəsinə ali təhsil alıram, Bakıya gələrsəm təhsilim yarımçıq qalar. Nəsir müəllim bir az fikrə getdi, sonra: "Ağıllı fikirdir, həm işlə, həm də oxu, sağlıq olsun, ali məktəbi bitirəndən sonra istəsən gəlib bizim qəzetdə işləyərsən. Mən təşəkkür etdim: Sizinlə, Sizin çox nüfuzlu qəzetinizdə işləmək mənə şərəf olar, - deyərək getmək üçün icazə istədim. Durmaq istəyəndə Nəsir müəllim qəfildən soruşdu: - Yaxşı, qızım, Mir Cəlal müəllim deyir şeir də yazırsan, istəyirsən bir-ikisini ver baxaq. Hərçənd ki, qəzetimizdə şeir az dərc edirik, ancaq yarıyarsa, vermək olar. Kiçik əl çantandan elə o günlərdə yazdığım "İlk qar" (mən Bakıya çatan günü möhkəm qar yağmışdı) şeirimini çəkinə-çəkinə ümitsiz halda stolun üstünə qoydum, xudafizləşib çıxdım. Gəncəyə gələndən sonra Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutunda nəşr olunan "Kadr uğrunda" tələbə qəzetində Azərbaycan Dövlət Universitetində (BDU) oxuyan tələbə şairlərin şeirlərindən, şəkillərindən, ümumiyyətlə, universitet tələbələrinin həyatından bəhs edən qoşa səhifə hazırlayıb dərc etdik. Yadımdadır ki, o vaxt tələbə olan Nüsrət Kəməməli, Rüzgar Əfəndiyeva, Kəniş Həsənoğlu və başqalarının şeirlərini vermişdik. Bu fəaliyyətimə görə mənə rektorluq tərəfindən "Fəxri fərman" verildi. Ruhun şad olsun, Mir Cəlal müəllim, bu Sizin mənə köməyiniz sayəsində qazandığım ilk uğur idi!

Yazıçılar İttifaqının Gəncə filialının üzvü idim. Yığıncaqların birində Universitetə həsr etdiyimiz qəzeti aparıb, orada dərc olunan tələbə şairlərin şeirlərini oxuduq, Bakı ezamiyyəti təəssüratlarımdan, Mir Cəlal müəllimlə, Nəsir İmanquliyevlə səmimi görüşlərimdən, onların mənə ata qayğısından, təəssübkeşliyindən danışdım. Gəncə filialının sədri, gözəl şairə, bütün Gəncəbasar yazıçıları mənəvi anası və müəllimi Fəridə xanım Əliyərbəyli Mir Cəlal müəllimin Gəncə ədəbi mühitində yetişdiyini, ilk bədii yaradıcılığa da Gəncədə başladığını, şəhərin qaynar ictimai mühitində fəal iştirak etdiyini, Gəncə "Qızıl qələmlər" ədəbi birliyində Mikayıl Rza Quluzadə, Səməd Vurğun, Həmid Araslı,

Əhməd Cəmil, Cahanbaxış və başqaları ilə birlikdə yazıb-yaratdığını söylədi. Həm də dedi ki, təkcə şair yox, həm də tərcüməçi kimi qələm yoldaşlarından daha çox seçilirdi. Fəridə xanım onu da əlavə etdi ki, Mir Cəlal çox körpə yaşlarından Gəncədə yaşayıb-böyümüş, Gəncə Xeyriyyə Cəmiyyətinin köməyi ilə ilk ibtidai təhsilini də məhz Gəncədə almışdır. Tələbəlik illərində də ictimai işlərdə fəal çalışmış, 1924-1928-ci illərdə Gəncə Darülminində (texnikumunda Ə.Məhsəti) Tələbə Gənclər Təşkilatının, daha sonra Gəncə Şəhər Tələbə Gənclər Həmkarlar Təşkilatının sədri seçilmişdir. Mən bu zaman anladım ki, hörmətli Mir Cəlal nə üçün "Gəncə mənim də vətənimdir", - demişdi. Əlbəttə, yerçilikdən, yerlibazlıqdan çox uzaq olan, Vətənin hər qarış torpağını sevən, bütün xalqın sevimli övladına çevrilən Mir Cəlal müəllim ilk gənclik illərini keçirdiyi, ilk ibtidai və peşə təhsili aldığı qədim Gəncəyə məhəbbətini bildirmək üçün bu sözləri demişdi.

Bakıdan qayıtmağımdan cəmi bir neçə gün keçmiş tələbə yoldaşlarım və müəllimlərim məni təbrik etdilər. Mən səbəbini anlamadım. Çox böyük ziyalı, savadlı müəllim, dünyasını erkən dəyişmiş Rəqif müəllim sevincə dedi: - "Necə yəni, oxumamısan? "Bakı" axşam qəzetində "İlk qar" şeirin dərc olunub. Sevincdən az qaldım qanadlanıb uçam, - mən almışam, budur

həmin qəzet, götür... - Müəllim, sağ olun, özüm taparam, - desəm də, Rəqif müəllim təkidlə "Götür, götür, bu da mənim sənə təbrikim olsun", - dedi. Həqiqətən də "Bakı" axşam qəzetinin 22 dekabr 1969-cu il sayında "İlk qar" şeirim dərc olunmuşdu.

Şeirimi qəzetdə oxuyanda, ürəyimdən keçən ilk söz bunlar oldu: "Sağ olun, Mir Cəlal müəllim və Nəsir İmanquliyev! Sözü bütöv, xeyirxah kişilər! (təəssüf ki, indi belə mərd kişilər çox azdır, "Qırmızı kitab"a düşən qədər.)

İllər keçdi. Mən müəllim də oldum, yazar da, alim də, ictimai xadim də, ancaq heç vaxt unudulmaz Mir Cəlal müəllimin qayğıkeşliyini, səmimiliyini, alicənablığını, nurlu çöhrəsini, haqqımda dediyi xoş sözləri, onun üçün bəlkə də çox adi, mənim üçün isə çox vacib olan köməklərini unuda bilmədim. Və böyük şəxsiyyətin yüz illik yubileyində ürək sözlərimi dərin minnətdarlıqla aşağıdakı odlu misralara çevirərək, Mir Cəlal Paşayevin müqəddəs ruhuna ərməğan etdim:

Mir Cəlal

O böyük sənətkar, o böyük alim,
Neçə müəllimə oldu müəllim.
Xoş rəftar, mehriban, mülayim, həlim,
Hər sözü-söhbəti dürdür Mir Cəlal.

Hər darda qalana o oldu kömək,
Elə özü boyda ürəkdi, ürək!
Təmiz qəlbli, saf əməlli bir mələk,
Seyid oğlu seyid, mirdi Mir Cəlal.

Oldu bu torpağın, elin vurgunu,
Sevdi Füzulini, sevdi Vurgunu,
Dünya bayram edir doğulduğunu
Sönməyən şəfəqdir, nurdur Mir Cəlal

Silinməz tarixdən əməli, izi,
Ölməz əsərləri, dəyərli sözü.
İndi fəxrimizdir Arif, Hafizi,
Müqəddəs ocaqdır, pirdir Mir Cəlal!